

Sprawozdanie
z realizacji zadań Zespołu do spraw Rozwiązań Systemowych
w Zakresie Ekonomii Społecznej w roku 2011

I. Informacje ogólne.

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu do spraw Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej, zwanego dalej „Zespołem”, jest zarządzenie nr 141 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie Zespołu do spraw Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wykonanie obowiązku określonego w § 4 ust. 7 ww. zarządzenia.

Działania związane z funkcjonowaniem Zespołu finansowane są w ramach projektu systemowego *Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji ekonomii społecznej* w ramach Działania 1.2 *Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, pod nadzorem merytorycznym Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

II. Skład Zespołu (stan na IV kwartał 2011 r.):

- 1) Przewodniczący Zespołu - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej:

Jarosław Duda

- 2) przedstawiciel wyznaczony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania:

Małgorzata Szybalska, Dyrektor Departamentu Programów Nauczania i Podręczników

- 3) przedstawiciel wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych:

Maciej Grabowski, Podsekretarz Stanu

- 4) przedstawiciel wyznaczony przez ministra właściwego do spraw gospodarki:

Rafał Baniak, Podsekretarz Stanu

- 5) przedstawiciel wyznaczony przez ministra właściwego do spraw nauki:

Witold Jurek, Podsekretarz Stanu

- 6) przedstawiciel wyznaczony przez ministra właściwego do spraw pracy i zabezpieczenia społecznego:

Krzysztof Więckiewicz, Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Sekretarz Zespołu

- 7) przedstawiciel wyznaczony przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego:

Marceli Niezgoda, Podsekretarz Stanu

- 8) przedstawiciel wyznaczony przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów:

Kinga Wichrowska, Doradca Ministra - Członka Rady Ministrów

- 9) przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego wyznaczeni przez ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego uczestniczące w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego:
Ferdynand Gronko, Związek Powiatów Polskich
Andrzej Madej, Związek Miast Polskich
- 10) przedstawiciele wyznaczeni przez Radę Działalności Pożytku Publicznego:
Barbara Sadowska
Krzysztof Margol
ks. Stanisław Słowik
- 11) przedstawiciele wyznaczeni przez Stałą Konferencję Ekonomii Społecznej:
Ilona Gosk
Henryk Wujec - Zastępca Przewodniczącego Zespołu
- 12) przedstawiciel wyznaczony przez Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych:
Marcin Juszczyk
- 13) przedstawiciel wyznaczony przez stronę pracowników w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych:
Cezary Miżejewski
- 14) przedstawiciele jednostek naukowych, wyznaczeni przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej:
Prof. dr hab. Ewa Leś
Prof. dr hab. Hubert Izdebski
Dr hab. Stanisław Mazur
- 15) przedstawiciel organizacji pracodawców, wyznaczony przez stronę pracodawców w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych:
Antoni Sobolewski

III. Zadania Zespołu, wynikające z przedmiotowego Zarządzenia.

1. Przygotowanie projektu strategii rozwoju ekonomii społecznej.
2. Opracowanie propozycji rozwiązań prawno-instytucjonalnych w obszarze funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.
3. Opracowanie propozycji rozwiązań finansowych w obszarze funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.
4. Przygotowanie założeń systemu edukacji w obszarze ekonomii społecznej.
5. Przygotowanie rekomendacji w obszarze promocji i monitoringu wypracowanych rozwiązań.

IV. Działania Zespołu.

W roku 2011 odbyły się trzy posiedzenia plenarne Zespołu.

Spotkanie w dniu 20.07.2011 r. poświęcone było m. in. przeglądowi zapisów dotyczących ekonomii społecznej w projektach zintegrowanych strategii rozwoju kraju realizujących średniookresową i długookresową strategię rozwoju kraju, głównie w Strategii Sprawne Państwo, Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego, Innowacyjności i Efektywności

Gospodarki, Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa.

Następnym punktem obrad była prezentacja dorobku grup stałych, funkcjonujących w ramach Zespołu:

- projektu *Długofalowej polityki rozwoju ekonomii społecznej*,
- projektu *ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i przedsiębiorczości społecznej*,
- założeń koncepcji pilotażu funduszu pożyczkowego dla przedsiębiorstw społecznych, realizowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Bank Gospodarstwa Krajowego, we współpracy z Grupą Finansową,
- koncepcji działań w obszarze edukacji w zakresie ekonomii społecznej, m. in. koncepcji publikacji w ramach Biblioteki Pożytku Publicznego, Serii *Ekonomia Społeczna*.

Następnie Zespół przyjął stanowisko w sprawie wsparcia ekonomii społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, zwanego dalej „PO KL”, w którym zarekomendowano zalecenie Instytucjom Pośredniczącym i Instytucjom Wdrażającym PO KL stosowania wytycznych Ministra Pracy i Polityki Społecznej do przygotowania i realizacji wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w regionie. Zasygnalizowano konieczność skoordynowania działań projektu *Zintegrowany Systemu Wsparcia Ekonomii Społecznej*, realizowanego w ramach Działania 1.2 PO KL, z planowanym wdrożeniem instrumentów zwrotnych w postaci pilotażu funduszu pożyczkowego, tak aby ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, zwane dalej „OWES”, były w pełni przygotowane osobowo i merytorycznie do wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w organizowaniu procesu doradztwa i opieki biznesowej w przewidywanych instrumentach wsparcia. Kolejną propozycją było zastosowanie od 2012 r. wymogu, aby OWES funkcjonowały co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projektach, współfinansowanych ze środków PO KL, popartego wymogiem przedstawienia oświadczenia o zgodzie na udział w procesie akredytacji, przewidzianym w projekcie *Zintegrowany Systemu Wsparcia Ekonomii Społecznej*. Zespół zaproponował także, aby nowy typ projektu w ramach Poddziałania 7.2.2. PO KL, obejmujący działania prowadzące do poszukiwania i testowania długookresowych źródeł finansowania instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej oraz spółdzielni socjalnych, zawierał wsparcie poszukiwania i testowania m. in.: rozwiązań służących pozyskiwaniu przez OWES zamówień od przedsiębiorców (m.in. w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu); rozwiązań służących pozyskiwaniu zamówień przez OWES od jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacyjnym, doradczym, promocyjnym; koncepcji usług o charakterze odpłatnym realizowanych przez OWES na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, wykraczających poza zakres realizowanych projektów; systemów stabilnego finansowania spółdzielni socjalnych, które powstały w wyniku działań OWES, takich jak np. tworzenie marki, jakości realizowanych usług, systemów sprzedaży, promocji, pozyskiwania nowych produktów, szkolenia dla osób zarządzających spółdzielniami w zakresie zarządzania, relacji interpersonalnych, zarządzania finansowego, zdobywania nowych środków finansowych.

Ostatnim punktem spotkania była informacja na temat działań realizowanych w projekcie pn. *Współpraca na rzecz lepszej przyszłości ekonomii społecznej*, realizowanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w międzynarodowym partnerstwie. Sieć współpracy na rzecz ekonomii społecznej jest projektem finansowanym przez Komisję Europejską, w którym biorą udział przedstawiciele kilku krajów. Sieć ta ma na celu stworzenie rekomendacji dla Komisji Europejskiej i dla państw członkowskich, jak skuteczniej wydatkować środki finansowe, tak, aby rzeczywiście przyczynić się do rozwoju ekonomii społecznej. W ramach tego projektu powstały grupy robocze, które koncentrują się na poszczególnych kwestiach. Usługi społeczne użyteczności publicznej są zagadnieniem opracowywanym w Belgii, kwestią mierzenia społecznej wartości dodanej zajmują się Włosi, partnerstwo publiczno-społeczne leży w gestii Polski, nad franczyzą społeczną pracuje Szwecja, natomiast mechanizmami wsparcia finansowego zajmują się Czesi. Wszystkie te grupy zajmują się poszukiwaniem dobrych praktyk. Włoskie narzędzie do pomiaru społecznej wartości dodanej jest już opracowane i zostanie przetestowane, tak by stworzyć zestaw mierników. Ma ono służyć pomiarowi społecznej wartości dodanej w podmiotach ekonomii społecznej a także projektów przez nie realizowanych. Szwedzka grupa przeprowadziła duże badanie mające na celu identyfikację problemu franczyzy społecznej.

Kolejne posiedzenie Zespołu odbyło się w Lublinie, w trakcie Ogólnopolskich Spotkań Ekonomii Społecznej w dniu 6.10.2011 r. Przedmiotem spotkania było zaplanowanie działań, związanych z planowanym przedłużeniem okresu realizacji projektu *Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji ekonomii społecznej*, w ramach którego finansowane jest funkcjonowanie Zespołu. Powołana została Komisja Robocza, której zadaniem miało być dokonanie podsumowania dotychczasowych prac Zespołu i Grup oraz rekomendacja odnośnie dalszych działań. W czasie dyskusji podnoszono głosy, że do zadań Zespołu powinno należeć uczestnictwo w procesie operacjonalizacji zapisów dotyczących ekonomii społecznej w zintegrowanych strategiach rozwoju kraju. Zespół powinien także brać udział w tworzeniu koncepcji wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i ich otoczenia w nowym okresie programowania 2014-2020. Członkowie Zespołu podnosili konieczność zintensyfikowania wymiany doświadczeń z partnerami, realizującymi projekt *Zintegrowany Systemu Wsparcia Ekonomii Społecznej*, m. in. w komponencie dotyczącym upowszechniania klauzul społecznych w procedurze zamówień publicznych oraz zaangażowania Zespołu w większą liczbę przedsięwzięć, ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru regionalnego.

Kolejne spotkanie, które odbyło się w dniu 26.10.2011 r., poświęcone było kontynuacji tematu wyzwań stojących przed Zespołem w świetle planowanego przedłużenia realizacji projektu *Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji ekonomii społecznej*.

Wprowadzenie proponowanych zmian wymagać będzie zmiany zarządzenia nr 141 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r.

Członkowie Zespołu zostali zapoznani z formułą utworzenia Krajowego Centrum Ekonomii Społecznej, zwanego dalej „KCES”, w ramach struktury Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Funkcjonowanie KCES opierać się będzie częściowo na działaniach, zaplanowanych w ramach projektu *Zintegrowany Systemu Wsparcia Ekonomii Społecznej*. Celem działania KCES ma być kreowanie i wspieranie rozwoju ekonomii społecznej oraz

promocja partnerskiego podejścia w rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez ekonomię społeczną. Wskazane zostały następujące obszary działania KCES: rzecznictwo (m. in. monitorowanie obowiązujących rozwiązań prawnych w zakresie ekonomii społecznej, współpraca międzynarodowa w zakresie różnych rozwiązań przyjmowanych dla ekonomii społecznej oraz w zakresie możliwości implementacji tych rozwiązań), wzmocnienie instytucjonalne ekonomii społecznej (m. in. standaryzacja OWES), upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej. Działalność KCES będzie miała zasięg ogólnokrajowy, w odróżnieniu od Centrów Ekonomii Społecznej, które działają na poziomie regionalnym. KCES będzie ściśle współpracował z Zespołem do spraw Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej.

Dyskutowano także kwestię *Paktu na rzecz ekonomii społecznej*. Prace nad dokumentem zostały podjęte przez Stałą Konferencję Ekonomii Społecznej. Planuje się podpisanie dokumentu w czasie Ogólnopolskich Spotkań Ekonomii Społecznej, zaplanowanych na październik 2012 r. Członkowie Zespołu wyrazili pogląd, że Zespół powinien zostać zaangażowany w prace nad Paktem.

Członkowie Zespołu wysłuchali również informacji na temat planowanych działań Zespołu do spraw Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, organu pomocniczego Prezesa Rady Ministrów, koordynowanego przez Ministerstwo Gospodarki, którego działania w 2012 roku koncentrować się będą m.in. na stymulowaniu współpracy pomiędzy podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorstwami stosującymi zasady społecznej odpowiedzialności biznesu. Zapoznawszy się ze wstępnymi założeniami projektu „*Współtworzenie polityk w zakresie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw oraz ekonomii społecznej przez instytucje publiczne oraz obywateli*”, członkowie Zespołu wyrazili zainteresowanie uczestnictwem w działaniach, zaplanowanych w ww. projekcie.

W dniu 19.10.2011 r. odbyło się spotkanie Komisji Roboczej, powołanej na posiedzeniu Zespołu w dniu 6.10.2011 r.

W skład Komisji weszli:

- 1) Dr Irena Herbst
- 2) Kamil Wyszowski – Przewodniczący
- 3) Antoni Sobolewski
- 4) Ilona Gosk
- 5) Cezary Mizejewski
- 6) Piotr Frączak
- 7) Krzysztof Więckiewicz
- 8) Prof. Ewa Leś
- 9) Katarzyna Zaunar

Dyskusja poświęcona była m. in. kwestiom organizacyjnym, wskazano na konieczność informowania opinii publicznej o działaniach Zespołu, zapewnienia przepływu informacji pomiędzy grupami stałymi i Zespołem. Podkreślono, że należy także zadbać o uczestnictwo przedstawicieli poszczególnych resortów w pracach grup stałych. Padła koncepcja powołania pełnomocnika do spraw gospodarki społecznej. Zdaniem członków Komisji Roboczej, po

otrzymaniu decyzji o przedłużeniu projektu *Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji ekonomii społecznej* należy dokonać rekonstrukcji składu Zespołu i grup stałych.

W kwestii proponowanych zadań Zespołu, wymienione zostały następujące propozycje: gromadzenie wiedzy w zakresie ekonomii społecznej, koordynacja działań związanych z ekonomią społeczną na poziomie centralnym i lokalnym, w tym monitorowanie działań finansowanych z PO KL, wydawanie zaleceń, rekomendacji w obszarze ekonomii społecznej (np. odnośnie ujednoczenia wizerunku ekonomii społecznej w działaniach promocyjnych, realizowanych w projektach finansowanych ze środków unijnych). Zespół, zdaniem członków Komisji Roboczej, powinien także działać na rzecz samoorganizacji sektora, organizować spotkania z podmiotami ekonomii społecznej, zajmować się monitorowaniem kwestii prawnych w tym obszarze, uczestniczyć w procesie operacjonalizacji zapisów dotyczących ekonomii społecznej w zintegrowanych strategiach rozwoju kraju oraz w planowaniu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej w nowym okresie programowania 2014-2020. Ponadto podniesiono konieczność stworzenia możliwości tworzenia grup roboczych, których celem byłoby rozwiązywanie konkretnego problemu.

V. Działalność grup stałych.

W ramach Zespołu powołane zostały cztery grupy stałe do spraw:

- przygotowania projektu strategii rozwoju ekonomii społecznej, zwana dalej „Grupą Strategiczną”,
- przygotowania projektu ustawy regulującej przedsiębiorczość społeczną, zwana dalej „Grupą Prawną”,
- analizy i tworzenia ram finansowych dla funkcjonowania ekonomii społecznej, zwana dalej „Grupą Finansową”,
- przygotowania projektu założeń systemu edukacji dla ekonomii społecznej, zwana dalej „Grupą Edukacyjną”.

1. GRUPA STRATEGICZNA:

- 1) Piotr Frączak
- 2) Cezary Miżejewski
- 3) Krzysztof Więckiewicz
- 4) Ks. Stanisław Słowik
- 5) Kamil Wyszowski
- 6) Antoni Sobolewski
- 7) Dr hab. Stanisław Mazur
- 8) Tomasz Schimanek

Grupa skoncentrowała się na przygotowaniu projektu dokumentu pn. *Długofalowa polityka rozwoju ekonomii społecznej*. Dokument został pomyślany jako zwarty i syntetyczny projekt, mający wskazać kierunki rozwoju ekonomii społecznej w kontekście dziewięciu zintegrowanych strategii rozwoju kraju. Jednym z celów planowanych działań ma być tworzenie miejsc pracy dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz na obszarach, gdzie zagrożenie wykluczeniem społecznym jest duże. Drugim celem ma być integracja społeczna. Funkcje integracyjne ekonomii społecznej to przede wszystkim włączanie ludzi

wykluczonych społecznie do życia społecznego oraz korzyści indywidualne dla osób pracujących w przedsiębiorstwach społecznych (zwiększenie dochodów, poprawa jakości życia, wzrost poczucia własnej wartości). Kolejny element to rozwój kapitału społecznego, nie tylko na poziomie społecznym, ale także indywidualnym. Czwartym celem jest stymulowanie rozwoju lokalnego, poprzez współpracę przedsiębiorstw społecznych z lokalnymi aktorami – samorządem, przedsiębiorcami, przedstawicielami sektora pozarządowego. Następnym celem jest rozwój usług użyteczności publicznej, szczególnie takich, które nie są dostarczane przez rynek. Dokument proponuje kilka kierunków działań, przede wszystkim działania deregulacyjne - uporządkowanie systemu prawnego dotyczącego ekonomii społecznej (m.in. wejście w życie ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i przedsiębiorczości społecznej), wypracowanie rozwiązań, które umożliwią transfer „starej” ekonomii społecznej (spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów czy zakłady aktywizacji zawodowej) do „nowej” ekonomii społecznej. Kolejnym ważnym kierunkiem działań jest wsparcie finansowe w postaci pomocy zwrotnej i bezzwrotnej oraz systemu doradztwa dla przedsiębiorstw. Planowane jest również wdrożenie instrumentów oceny społecznej wartości dodanej przedsiębiorstw społecznych. Kolejny kierunek działań to rozwój partnerstwa na rzecz ekonomii społecznej, budowanie sieci powiązań (klastrów i franczyzy społecznej) i współpracy z biznesem. Równie ważnym kierunkiem jest promowanie edukacji na rzecz ekonomii społecznej, a także włączanie ekonomii społecznej do polityk publicznych na poziomie krajowym i regionalnym. Dokument wymaga dalszych prac redakcyjnych. Następnie zostanie poddany konsultacjom. Planowano, że dokument przyjmie ostatecznie formułę programu rozwoju, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

2. GRUPA FINANSOWA:

- 1) Dr Irena Herbst – Przewodnicząca
- 2) Rafał Baniak
- 3) Tadeusz Durczok
- 4) Krzysztof Margol
- 5) Przemysław Piechocki
- 6) Tomasz Sypuła
- 7) Kamil Wyszowski

Podstawowe działania Grupy związane były z badaniem dostępu podmiotów ekonomii społecznej do kapitału oraz przygotowaniem rozwiązań systemowych w tym przedmiocie. Praktycznym wyrazem tych działań była współpraca z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego, przy tworzeniu koncepcji pilotażu funduszu pożyczkowego dla przedsiębiorstw społecznych, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zwanego dalej „EFS”, w ramach Priorytetu I PO KL. Członkowie Grupy postulowali konieczność uruchomienia dodatkowo instrumentów poręczeniowych. Uzgodniono jednak, że nie będą one elementem planowanego pilotażu, a działania, mające na celu ich uruchomienie, zostaną podjęte w terminie późniejszym.

Dyskutowana formuła pilotażu funduszu pożyczkowego przedstawiała się następująco: oprócz odpowiedniej formy prawnej, pożyczkobiorcy spełnić będą musieli szereg kryteriów, takich jak np. prowadzenie działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej. Przewidziano także kryteria preferencyjne dla spółdzielni socjalnych, które osiągnęły przychody za ostatnie 12 miesięcy niższe niż 100 000 zł oraz podmiotów, wśród pracowników których nie mniej niż 50% stanowią osoby bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomne lub inne wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym.

Bank Gospodarstwa Krajowego wyłoni w procedurze przetargowej pięciu pośredników finansowych, których zadaniem będzie udzielanie pożyczek, gromadzenie spłat pożyczek i odsetek, monitorowanie wykorzystania udzielonych pożyczek, w tym kontrola na miejscu realizacji projektu, windykacja niespłaconych pożyczek oraz świadczenie doradztwa. Pożyczki stanowiąc będą pomoc publiczną udzielaną w oparciu o zasadę de minimis.

Budżet projektu wynosić ma 30 milionów złotych (w tym: kapitał pożyczkowy, środki na doradztwo, a także środki na pokrycie kosztów zarządzania projektem). Pilotaż realizowany będzie na terenie całego kraju, w pięciu makroregionach.

Pożyczki udzielane będą na preferencyjnych warunkach, planuje się, że oprocentowanie pożyczki będzie wynosiło 0,5 stopy redyskonta weksli NBP (na dzień planowania pilotażu wartość ta wynosiła 2%).

Pożyczki udzielane będą na okres 60 miesięcy (z sześciomiesięcznym okresem karencji w spłacie kapitału wliczonym w okres spłaty). Maksymalna wysokość pożyczki wynosić ma 100 tys. zł. Szacuje się, że zostanie udzielonych 250 pożyczek.

Grupa wskazała na potrzebę opracowania ekspertyz. Pierwsza z nich dotyczyć miała analizy możliwości wykorzystania alternatywnych, w stosunku do środków publicznych, źródeł finansowania ekonomii społecznej, kolejna - oszacowania potrzeb podmiotów ekonomii społecznej w zakresie zwrotnych i poręczeniowych instrumentów finansowych. Ekspertyzy mają być gotowe na początku roku 2012.

3. GRUPA EDUKACYJNA:

- 1) Prof. Ewa Leś – Przewodnicząca
- 2) Małgorzata Ołdak
- 3) Adam Piechowski
- 4) Agnieszka Pacut
- 5) Lidia Węsierska
- 6) Marcin Juszczyk
- 7) Ryszard Gruner
- 8) Danuta Pusek
- 9) Szymon Surmacz
- 10) Adam Markuszewski

Grupa pracowała m. in. nad opracowaniem koncepcji Serii „Ekonomia Społeczna” w ramach Biblioteki Pożytku Publicznego. W ramach serii wydany został, we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej, podręcznik pt. *Młody Obywatel*, skierowany do uczniów i nauczycieli szkół gimnazjalnych, zawierający moduł dotyczący przedsiębiorczości społecznej. Koncepcja projektu w zakresie przedsiębiorczości społecznej ma być

przedmiotem pilotażu w pięciu szkołach. Kolejna publikacja będzie antologią tekstów historycznych dotyczących tradycji polskiej spółdzielczości. Tom ten zawierać będzie także refleksje na temat znaczenia spółdzielczości w gospodarce rynkowej. Planowane jest także wydanie dwóch antologii tekstów autorów współczesnych – polskich i zagranicznych. Kolejna z publikacji ma być zbiorem tekstów pod roboczym tytułem *Ekonomia społeczna 2020*. Ukazywać ma ona obraz debaty europejskiej na temat gospodarki społecznej. Jednym z elementów będzie zaprezentowanie kondycji i potencjału polskiej ekonomii społecznej m. in. danych statystycznych dotyczących polskich przedsiębiorstw społecznych. Autorzy będą mieć także za zadanie zdefiniować najważniejsze bariery rozwoju polskiej przedsiębiorczości społecznej.

Instytut Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego, wspólnie z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie planuje przygotowanie publikacji, skierowanej przede wszystkim do wykładowców studiów podyplomowych, zawierającą programy i sylabusy z zakresu ekonomii społecznej.

Planowane jest także opracowanie publikacji: *Pakty, porozumienia na rzecz ES – wybór dokumentów europejskich* oraz *Nowe technologie - impuls do działań kooperatywnych*.

Podczas prac Grupy Edukacyjnej dyskutowano na temat uruchomienia konkursu bądź olimpiady dla uczniów z wiedzy na temat ekonomii społecznej.

Przedmiotem prac Grupy była także promocja. Doskonałą okazją do promowania ekonomii społecznej, zdaniem członków Grupy, będą obchody Międzynarodowego Roku Spółdzielczości 2012. Planuje się, że promowanie treści opracowanych przez Grupę odbywać się będzie m.in. poprzez internetowy portal Scholaris. Członkowie Grupy podkreślali także potrzebę ujednoczenia zasad promocji ekonomii społecznej w celu wykreowania spójnej jej wizji, szczególnie w projektach współfinansowanych ze środków EFS. Planowane jest także ogłoszenie konkursu dla dziennikarzy na najlepszy artykuł dotyczący gospodarki społecznej.

Ponadto członkowie Grupy dokonali analizy treści w zakresie ekonomii społecznej na wszystkich poziomach kształcenia formalnego. Kolejnym etapem prac ma być stworzenie materiałów – przykładowych scenariuszy lekcji, które nauczyciele mogliby wykorzystać do prowadzenia lekcji na temat ekonomii społecznej, w szczególności w szkołach ponadgimnazjalnych.

4. GRUPA PRAWNA:

- 1) Anna Sienicka, zastąpiona przez Ilonę Gosk - Przewodnicząca
- 2) Prof. Hubert Izdebski
- 3) Tomasz Schimanek
- 4) Michał Guć
- 5) Maria Jankowska
- 6) Marek Łukomski
- 7) Tatiana Hapek
- 8) Joanna Brzozowska
- 9) Cezary Mizejewski
- 10) Krzysztof Więckiewicz
- 11) Piotr Kontkiewicz

Grupa pracowała w dalszym ciągu nad projektem *ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i przedsiębiorczości społecznej*. W projekcie zaproponowano m. in.:

- wyróżnienie dwóch obszarów działania przedsiębiorstw społecznych: reintegrację zawodową i społeczną oraz usługi społeczne interesu ogólnego o charakterze nieekonomicznym,
- ustanowienie statusu przedsiębiorstwa społecznego, wskazującego te podmioty, które z uwagi na swoje funkcje zatrudnieniowe, integracyjne czy też usługowe będą wspierane w postaci korzystania z określonych uprawnień. Z drugiej strony, podobnie, jak ma to miejsce w przypadku statusu organizacji pożytku publicznego, posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiązać się będzie z koniecznością wypełniania określonych obowiązków i spełniania wysokich standardów.
- powołanie Izby Przedsiębiorców Społecznych, w której wszystkie przedsiębiorstwa społeczne byłyby zrzeszone z mocy prawa. Zadaniem Izby byłoby sprawowanie kontroli nad wypełnianiem przez przedsiębiorstwo społeczne obowiązków określonych w ustawie.

Po przyjęciu kierunkowo projektu ustawy przez Zespół odbyły się konsultacje za pomocą ankiety internetowej, przygotowane i przeprowadzone przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”. W badaniu wzięło udział 147 osób, 5% osób stwierdziło, że ustawa nadaje się do przyjęcia, 40% badanych stwierdziło, że ustawa wymaga drobnych poprawek, a 31% stwierdziło, że projekt wymaga poważniejszych zmian. Duże poparcie zyskały nowe elementy w ustawie, np. Izba Przedsiębiorstw Społecznych. Największe kontrowersje wzbudziła kwestia podziału zysku wypracowanego przez przedsiębiorstwo społeczne. Część badanych osób twierdziła, że powinna istnieć możliwość podziału zysku pomiędzy członków przedsiębiorstwa bądź przekazania go w postaci dywidendy do założyciela przedsiębiorstwa. Po dyskusji, przeprowadzonej przez członków Grupy Prawnej, elementy te nie zostały uwzględnione w projekcie.

Zespół podjął w drodze jednomyślnego głosowania decyzję o rekomendowaniu projektu ustawy Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej.

VI. Informacje dodatkowe:

Podjęto działania zmierzające do przedłużenia czasu realizacji projektu *Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji ekonomii społecznej*. Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, zwane dalej „CRZL”, w dniu 28.11.2011 r. złożyło zmieniony wniosek o dofinansowanie przedłużający okres realizacji projektu do końca 2013 roku. Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, pismem z dnia 21.12.2011 r., zgłosił uwagi do proponowanych zmian. CRZL przygotowuje we współpracy z Departamentem Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej nową wersję ww. wniosku.

Ponadto połączone zostało zarządzanie projektami *Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji ekonomii społecznej* i *Zintegrowany Systemu Wsparcia Ekonomii Społecznej*, w celu zapewnienia spójności działań, zaplanowanych w ww. projektach.